

Närings-, trafik- och miljöcentralernas regionala riktlinjer för användningen av utländsk arbetskraft i Södra Österbotten och Österbotten

1) Den regionala linjedragningens syfte

Den regionala riktlinjen för anlitande av utländsk arbetskraft grundar sig på utlänningslagen (RP 114/2022). De regionala riktlinjerna har att göra med beviljandet av arbetstagarens uppehållstillstånd och med bedömningen av tillgången på arbetskraft och i dem definieras inom vilka yrkesbranscher på yrkesklassnivå tillgången på arbetskraft har blivit svårare. Arbets- och näringsbyråerna som centralt behandlar ansökningar om uppehållstillstånd för arbetstagare behöver som stöd för att bedöma tillgången på arbetskraft aktuella regionala linjedragningar för de områden där arbetet utförs.

Upphållstillstånd för arbetstagare beviljas i två faser. Arbets- och näringsbyrån utfärdar ett delbeslut gällande uppehållstillståndet för arbetstagare och Migrationsverket fattar det slutgiltiga beslutet. Det delbeslut arbets- och näringsbyrån fattar baserar sig på en helhetsbedömning som innefattar en utvärdering av tillgången på arbetskraft, anställningsvillkoren samt arbetsgivarens och arbetstagarens förutsättningar.

Tillgången på arbetskraft inom olika yrken och yrkesbranscher varierar beroende på den regionala och lokala arbetsmarknadens struktur och situation. Syftet med denna regionala riktlinje är att stödja tillgången på arbetskraft inom områden för NTM-centralerna i Södra Österbotten och i Österbotten, med beaktande av arbetsmarknadsområdets särdrag. Linjedragningen ger en kompakt beskrivning av arbetsmarknadssituationen och bedömer tillgången på arbetskraft.

2) Arbetsmarknadsläget i regionen och tillgången på arbetskraft

Arbetsgivare verksamma i Finland ska i första hand rekrytera en arbetstagare från arbetskraften som redan finns på arbetsmarknaden. Arbetsgivare ska publicera ett meddelande om den lediga arbetsplatsen på jobbmarknad.fi -sidorna under minst två (2) veckor för att utreda om det finns arbetskraft på arbetsmarknaden för uppgiften. Arbets- och näringsbyrån beaktar i sitt övervägande sökanden inom hela EU/EES-området. Denna riktlinje har härnäst samlat de yrkesbranscher som kan understödjas i området utan ovan nämnda utredning om tillgång på arbetskraft.

NTM-centralerna i Södra Österbotten och i Österbotten har skickat begäran om utlåtande om den linjedragning de gjort om arbetstillstånd till följande arbetsmarknadsparter och polisen: Polisinrättningen i Österbotten, Österbottens handelskammare, Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari, Mellersta Österbottens Företagare, Etelä-Pohjanmaan yrittäjät, Kust-Österbottens Företagare, STTK Österbotten, STTK Södra Österbotten, FFC, Akava Mellersta Österbotten, Akava Österbotten, Akava Etelä-Pohjanmaa.

Södra Österbotten

Enligt det material som arbets- och näringsministeriets Färdplaner för tillgång på arbetskraft producerat var år 2022 de största yrkesklasserna i landskapet Södra Österbotten försäljare (4 057 personer), närvårdare (3 713 personer) och sjukskötare (2 803 personer). Under de senaste åtta åren har arbetsmarknadsläget i Södra Österbotten blivit svårare, om man inte beaktar coronatiden då bristen på experter inte var lika stor. Efterfrågan på arbetskraft räknat med vakansprocent har ökat från 1,8 procent till 5,1 procent och samtidigt har arbetslöshetsprocenten sjunkit från 9,6 procent till 5,4 procent. Ökad efterfrågan har varit starkast speciellt inom turism, restaurang- och inkvarteringsbranschen. Inom livsmedelsproduktionen genomför Atria den största investeringen i sin historia när företaget investerar i fjäderfäproduktionen i Nurmo. Inom teknologiindustrin växer skillnaderna mellan företagen, men det finns investeringsplaner. Inom träprodukt- och sågindustrin finns det gott om efterfrågan och stora investeringar har ökat produktionskapaciteten. (Arbets- och näringsministeriet 2022.)

Inom området för NTM-centralen i Södra Österbotten fanns det i slutet av februari sammanlagt 6 136 arbetslösa arbetssökande. Det är 35 färre än året innan. Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften inom området för NTM-centralen i Södra Österbotten är den näst lägsta i Fastlandsfinland (7,2 %). Motsvarande andel i hela landet är 9,7 %. Under februari månad anmälades det 2 435 nya lediga jobb, vilket är 742 (- 23,4 %) färre än vid motsvarande tidpunkt i fjol. Under februari fanns det totalt 6 970 lediga arbetsplatser, vilket var 2 187 platser (- 23,9 %) färre än vid motsvarande tid i fjol. Jämfört med året innan ökade antalet arbetsplatser mest i yrkesgruppen för specialister, där det fanns 56 platser (24,1 %) fler än förra året. (Området för NTM-centralen i Södra Österbotten, Sysselsättningsöversikt, Februari 2023.)

Österbotten

Enligt det material som arbets- och näringsministeriets Färdplaner för tillgång på arbetskraft producerat var år 2022 de största yrkesklasserna i landskapet Österbotten närvårdare (3 320 personer), försäljare (3 133 personer) och sjukskötare (2 655 personer). Under de senaste åtta åren har arbetsmarknadsläget i Österbotten blivit svårare, om man inte beaktar coronatiden då bristen på experter inte var lika stor. Efterfrågan på arbetskraft räknat med vakansprocent har ökat från 1,5 procent till 3,4 procent och samtidigt har arbetslöshetsprocenten sjunkit från 7,2 procent till 4,6 procent. Mest har efterfrågan ökat inom trafiken och logistiken. Inom området håller man på med talrika projekt gällande batteriindustri, väteekonomi och vindkraft. (TEM-analyyseja 113/2023; 160, 162.)

Inom Österbottens NTM-centrals område fanns det i slutet av februari sammanlagt 7 280 arbetslösa arbetssökande. Det är 297 fler än för ett år sedan. Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften inom Österbottens NTM-centrals område är den lägsta i Fastlandsfinland (6,4 %). Motsvarande andel i hela landet är 9,7 %. Till Österbottens arbets- och näringsbyrå anmälades under februari månad 3 283 nya lediga jobb, vilket är 3 825 (- 53,8 %) färre än vid motsvarande tid i fjol. Under februari fanns det totalt 11 743 lediga arbetsplatser, vilket var 2 291 platser (- 16,3 %) färre än vid motsvarande tid i fjol. Jämfört med året innan ökade antalet nya lediga arbetsplatser kvantitativt sett mest i yrkesgruppen för jordbrukare, skogsarbetare osv. (+ 146). (Området för NTM-centralen i Österbotten, Sysselsättningsöversikt, Februari 2023.)

Mellersta Österbotten

Enligt det material som arbets- och näringsministeriets Färdplaner för tillgång på arbetskraft producerat var år 2022 de största yrkesklasserna i landskapet Mellersta Österbotten försäljare (1383 personer), närvårdare (1339 personer) och sjukskötare (1 120 personer). Under de senaste åtta åren har arbetsmarknadssituationen i Mellersta Österbotten blivit svårare, om man inte beaktar coronatiden då bristen på experter inte var lika stor. Efterfrågan på arbetskraft räknat med vakansprocent har ökat från 1,5 procent till 4,4 procent och samtidigt har arbetslöshetsprocenten sjunkit från 9,4 procent till 6,5 procent. Ökad efterfrågan har varit starkast speciellt inom social- och hälsovårdsbranschen, inom turism, restaurang och inkvarteringsbranschen samt inom teknologiindustrin och -tjänster. Inom naturbruket har efterfrågan inte just ökat. I Mellersta Österbotten förväntar man tillväxt inom industrin gällande den gröna omställningen och den cirkulära ekonomin. I Karleby finns Nordens största koncentration inom oorganisk kemisk industri som anses som föregångare för den cirkulära ekonomin i Finland och i hela Europa. (TEM-analyyseja 113/2023; 168, 170.)

Inom Österbottens NTM-centrals område fanns det i slutet av februari sammanlagt 7 280 arbetslösa arbetssökande. Det är 297 fler än för ett år sedan. Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften inom Österbottens NTM-centrals område är den lägsta i Fastlandsfinland (6,4 %). Motsvarande andel i hela landet är 9,7 %. Till Österbottens arbets- och näringsbyrå anmälades under februari månad 3 283 nya lediga jobb, vilket är 3 825 (- 53,8 %) färre än vid motsvarande tid i fjol. Under februari fanns det totalt 11 743 lediga arbetsplatser, vilket var 2 291 platser (- 16,3 %) färre än vid motsvarande tid i fjol. Jämfört med året innan ökade antalet nya lediga arbetsplatser kvantitativt sett mest i yrkesgruppen för jordbrukare, skogsarbetare osv. (+ 146). (Sysselsättningsöversikt för området för NTM-centralen i Österbotten, Februari 2023.)

Källor

- [Työvoimatiekartat hankkeen loppuraportti, Työvoiman saatavuus, työvoimapula ja kohtaanto-ongelmat vuonna 2022. Työvoimatiekartat -projektin slutraportti. TEM-analyyseja 113/2023.](#)
- [Sysselsättningsöversikt för NTM-centralen i Södra Österbotten, Februari 2023](#)
- [Sysselsättningsöversikt för NTM-centralen i Österbotten, Februari 2023](#)

3) Regionala riktlinjer

Inom följande yrkesbranscher har tillgången på arbetskraft i området försvårats.

Yrkesbransch	Yrkesklass (ISCO)	Yrkesbenämningar som ingår i riktlinjerna
Specialister, hälso- och sjukvårdsbranschen	22 Hälso- och sjukvårdsspecialister	2221 – Överskötare och avdelningsskötare 2211 - Allmänläkare 2212 – Överläkare och specialistläkare 2261 - Tandläkare 2266 – Audiologer och logopeder
Specialister, hälso- och sjukvårdsbranschen	26 Specialister inom juridik samt inom social- och kultursektorn	2634 - Psykologer 2635 – Specialister inom socialt arbete
Servicepersonal, hälso- och sjukvårdsbranschen	53 Vård- och omsorgspersonal	5321 – Närvårdare (inkl. vårdbiträde)
Experter, hälso- och sjukvårdsbranschen	32 Hälso- och sjukvårdsexperter	3212 - Bioanalytiker (hälsovården) 3213 - Farmaceuter 3221 – Sjukskötare och hälsovårdare 3251 - Munhygienister 3255 – Fysioterapeuter m.fl. 3259 – Övriga experter inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering.
Specialister, förskolebranschen	23 Lärare och andra specialister inom undervisningsbranschen	2342 – Barnträdgårdslärare
Experter	34 Juridiska assistenter samt experter inom social- och kultursektorn	3412 – Handledare och rådgivare inom socialsektorn m.fl. 3434 – Kökschefer
Service- och försäljningspersonal	51 Servicepersonal	5120 – Restaurang- och storhushållspersonal 5131 - Servitörer 5151 – Arbetsledare inom städning på kontor, hotell m.fl. 5153 - Fastighetsskötare
Specialister	25 Specialister inom informations- och kommunikationsteknologi	2512 - Applikationsplanerare 2513 – Webb- och -multimediautvecklare 2514 - Applikationsprogrammerare 2519 – Övriga program- och applikationsutvecklare
Specialister	21 Specialister inom naturvetenskap och teknik	2149 – Övriga specialister inom teknik 2151 – Elingenjör och automatiseringsingenjör
Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	61 Jordbrukare och djuruppfödare m.fl.	6113 – Växthusarbetare 6121 – Uppfödare av kött- och mjölkboskap, andra husdjur 6129 – Övriga djuruppfödare och djurskötare 6130 – Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift
Byggnads-, reparations- och	71 Byggnadsarbetare m.fl. (utom elmontörer)	7127 – Ventilations- och kylmontörer

tillverkningsarbetare		
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	72 Verkstads- och gjuteriarbetare samt montörer och reparatörer	7212 – Svetsare och gasskärare 7213 – Tunnpåslagslagare 7223 – Maskinställare och verkstadsmekaniker 7224 – Maskinslipare, -polerare och -vässare 7231 – Motorfordonsmontörer och -reparatörer 7233 – Maskinmontörer och -reparatörer (jordbruks- och industrimaskiner)
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	74 Personal inom el- och elektronikbranschen	7411 – Byggnadselmontörer 7412 – Övriga elmontörer
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	75 Personal inom livsmedel, trä, textil m.m.	7511 Slaktare, fiskberedare m.fl.
Process- och transportarbete	81 Processarbetare	8122 – Ytbeläggare och efterbehandlare inom metallindustrin 8142 – Processoperatörer, plastindustri 8160 – Processoperatörer, livsmedelsindustri
Process- och transportarbete	82 Hopsättare, industriprodukter	8211 – Hopsättare, verkstads- och metallprodukter 8212 – Hopsättare, elektrisk och elektronisk utrustning
Process- och transportarbete	83 Transportarbetare	8331 – Buss- och spårvagnsförare 8342 – Anläggningsmaskinförare
Övriga arbetstagare	91 Städare, hembiträden och andra rengöringsarbetare	9112 – Kontors- och hotellstädare m.fl. (<i>Inneh. 91121 kontorsstädare m.fl., 91122 hotellstädare, 91123 sjukhus- och vårdbiträden, 91124 daghemsbiträden, 91129 övriga städare</i>)

4) Tilläggsuppgifter om uppehållstillstånd för arbetstagare och ansökningsprocessen

Migrationsverkets webbplats:

www.migri.fi

Arbets- och näringsbyråns arbetstillståndstjänster, riksomfattande webbplats:

<https://toimistot.te-palvelut.fi/tyolupapalvelut>

Yrkesbranschernas ISCO-klassificering:

<https://www.tilastokeskus.fi/fi/luokitukset/ammatti/>

5) Den regionala linjedragningen är i kraft: 8.5.2023-7.11.2023

NTM-centralerna sköter enligt regeringens proposition om att eventuella förändringsbehov i linjedragningen kontrolleras och uppdateras minst halvårsvis.

Ytterligare information:

Mauno Salmela (Södra Österbotten)
NTM-centralen i Södra Österbotten
mauno.salmela@ntm-centralen.fi

Ari Pitkanen (Österbotten, Mellersta Österbotten)
NTM-centralen i Österbotten
ari.pitkanen@ntm-centralen.fi

Tämä asiakirja KEHA/13469/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/13469/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Saari Timo 08.05.2023 16:02

Ratkaisija Auronen Hanna 09.05.2023 13:05